

Laboratorium 3. Serwlety, *Java Bean*, *JSP* i *MySQL*

Cel zajęć

Realizacja zadań z niniejszego laboratorium pozwoli studentom poznać zasady realizacji wzorca *MVC* na przykładzie implementacji aplikacji współpracującej z bazą danych *MySQL* z wykorzystaniem podstawowego interfejsu *JDBC*.

Zakres tematyczny

- Przygotowanie prostej aplikacji internetowej z wykorzystaniem wzorca projektowego *MVC*, współpracującej z bazą danych *MySQL* [3, 13, 24].
- Wykorzystanie:
  - serwletu (kontroler we wzorcu *MVC*),
  - stron *JSP* (widoki w *MVC*),
  - komponentu *JavaBean* (model w *MVC*).
- Wykonywanie operacji na danych w serwlecie z wykorzystaniem podstawowego interfejsu *JDBC*.

Wprowadzenie

Wzorec projektowy *MVC* (ang *Model View Controller*) zakłada separację kodu tworzącego i operującego na danych od kodu służącego do przedstawiania tych danych. Najprostszą realizację aplikacji internetowej w języku *Java*, spełniającą założenia *MVC* można utworzyć z wykorzystaniem *Java Bean* jako modeli, serwletu jako kontrolera oraz widoków *JSP*. Podstawowe narzędzia implementacji takiej separacji są standardowo dostępne w *API* serwletów (interfejs *RequestDispatcher*).

Implementacja wzorca *MVC* z zastosowaniem interfejsu *RequestDispatcher* składa się z następujących kroków:

1. Zdefiniowanie komponentów reprezentujących dane jako *JavaBean*.
2. Zastosowanie serwletów do obsługi żądań.
3. Zapisanie danych w komponentach (w serwlecie).
4. Zapisanie (w serwlecie) komponentów w obiekcie żądania, sesji lub kontekście serwletu (metodą *setAttribute*).
5. Przekazanie żądania z serwletu do strony *JSP* (metoda *forward* obiektu *requestDispatcher*).
6. Pobranie danych (utworzonych w serwlecie) na stronie *JSP* za pomocą znaczników *jsp:useBean* i *jsp:getProperty*.

W MVC serwlety odpowiadają za nadsyłane żądania, w ogóle nie generują wyników. Zadanie to realizują strony widoków *JSP*, które z kolei nie tworzą i nie modyfikują komponentów danych a jedynie odwołują się do nich.

Zadanie 3.1. Przygotowanie bazy danych na serwerze *MySQL*

Korzystając z pliku *world.sql* z przykładową bazą danych (do pobrania ze strony: <https://dev.mysql.com/doc/index-other.html>), utwórz na serwerze *MySQL* bazę danych *world* i przejrzyj jej strukturę.

Utwórz nowy projekt aplikacji webowej o nazwie *pai_lab3*, a następnie do pliku *pom.xml* dodaj następującą zależność, która dołączy do projektu sterownik do *MySQL*:

```
<!-- https://mvnrepository.com/artifact/mysql/mysql-connector-java -->
<dependency>
    <groupId>mysql</groupId>
    <artifactId>mysql-connector-java</artifactId>
    <version>8.0.11</version>
</dependency>
```

Zadanie 3.2. Interfejs *JDBC* i praca z bazą danych w serwlecie

W pakiecie projektu utwórz serwlet *ListServlet*, który będzie łączył się z bazą danych. W serwlecie pobierz i wyświetl na stronie *HTML* informacje np. o krajach Europy:

```
//pobranie sterownika do MySQL:
Class.forName("com.mysql.cj.jdbc.Driver");
//utworzenie obiektu połączenia do bazy danych MySQL:
Connection conn =
DriverManager.getConnection("jdbc:mysql://localhost:3306/world?
serverTimezone=UTC", "root", "");
//utworzenie obiektu do wykonywania zapytań do bd:
Statement st = conn.createStatement();
String query="SELECT * FROM Country WHERE Continent = 'Europe'";
//wykonanie zapytania SQL:
ResultSet rs = st.executeQuery(query);
```

Wprowadź odpowiednią nazwę bazy danych, użytkownika oraz hasło. Metoda pracująca z bazą danych powinna wyrzucać (lub obsługiwać) wyjątki *ClassNotFoundException* i *SQLException*. Jeśli korzystasz z pomocniczej metody serwletu *processRequest()*, jak na rysunku 3.1, to także metody *doGet()* i *doPost()*, które ją wywołują, powinny obsługiwać te wyjątki. Zwróć też uwagę, że wszystkie klasy do pracy z bazą danych (*Connection*, *Statement*, *ResultSet*) są importowane z pakietu *java.sql*.

```
12 import java.io.IOException;
13 import java.sql.Connection;
14 import java.sql.DriverManager;
15 import java.sql.ResultSet;
16 import java.sql.SQLException;
17 import java.sql.Statement;
18
19 @WebServlet(name = "ListServlet", urlPatterns = {"/ListServlet"})
20 public class ListServlet extends HttpServlet {
21     protected void processRequest(HttpServletRequest request,
22                                   HttpServletResponse response) throws ServletException,
23                                   IOException, ClassNotFoundException, SQLException {
24         Class.forName("com.mysql.cj.jdbc.Driver");//pobranie sterownika do MySQL
25         Connection conn
26             = DriverManager.getConnection("jdbc:mysql://localhost:3306/world?ser
27         Statement st = conn.createStatement();
28         String query = "SELECT * FROM Country WHERE Continent = 'Europe'";
29         ResultSet rs = st.executeQuery(query);
```

Rys. 3.1. Utworzenie połączenia do bazy danych w serwlecie *ListServlet*

Korzystając z metod klasy *ResultSet* sprawdź możliwości (Rys. 3.2) konwersji danych pobieranych z odpowiednich kolumn tabeli *Country*. Wyświetl informacje o nazwie, kodzie oraz liczbie ludności w krajach Europy (Rys. 3.3):

```
while (rs.next()) {
    //pobierz i wyświetl dane z odpowiedniej kolumny
    out.print(rs.getString("name"));
    //out.println ...
}
```

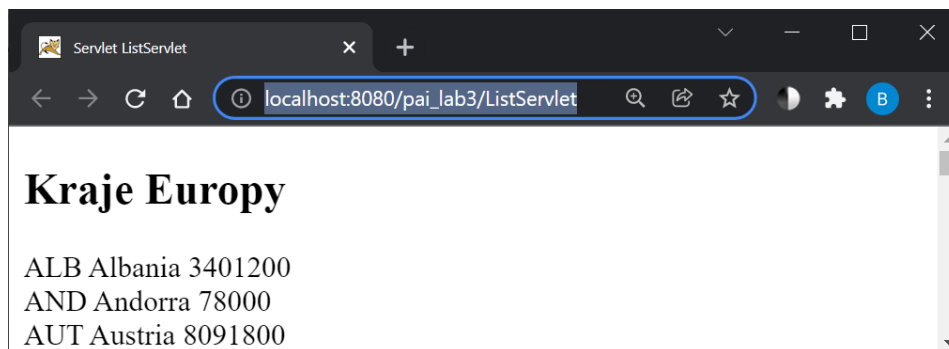
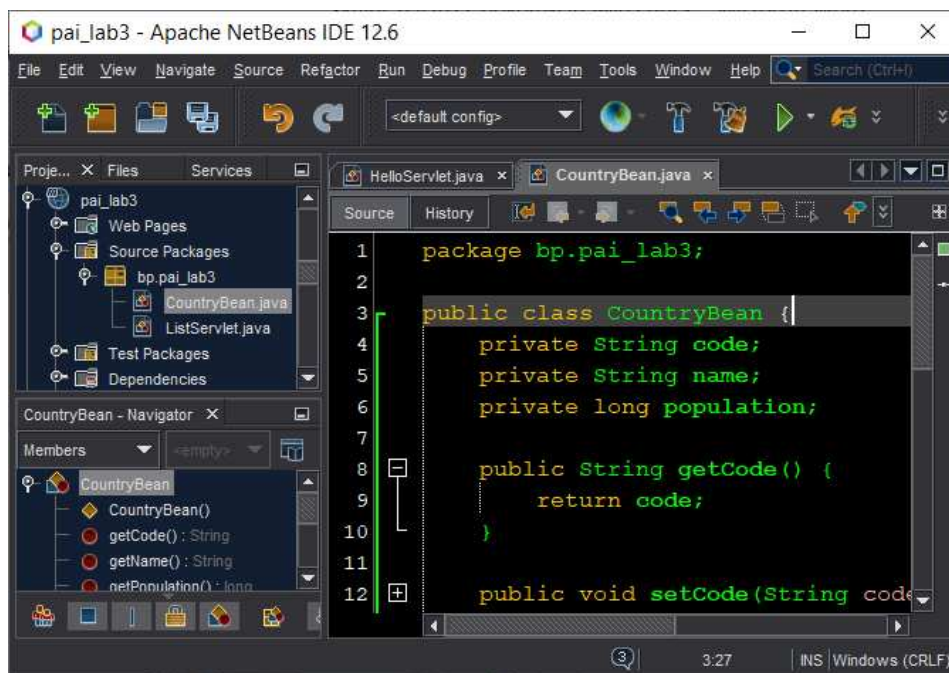
Zadanie 3.3. Prosty MVC – serwlet, model *JavaBean*, widok *JSP*

W poprzednim zadaniu dostęp do danych i generowanie widoku realizowano za pomocą pojedynczej klasy serwletu. Teraz zmodyfikuj poprzedni projekt tak, aby rozdzielić funkcje na kilka klas. Serwlet (klasa kontrolera w *MVC*) nadal obsługuje żądanie i pobiera dane z bazy (jak poprzednio), ale przekazuje je w obiekcie sesji za pomocą klasy modelu (*JavaBean*) do strony widoku *JSP*.

W pakiecie projektu utwórz klasę modelu *CountryBean* (spełniającą założenia klasy *JavaBean*), która pomoże przetwarzać dane pomiędzy serwletem a stronami widoków *JSP*. Klasa powinna implementować interfejs *Serializable* oraz zawierać pola prywatne odpowiadające kolumnom tabeli *Country* z bazy danych *world* (zdefiniuj na razie tylko 3 pola klasy: *code*, *name*, *population*). Korzystając ze wsparcia *IDE*, wygeneruj automatycznie kod metod *get* oraz *set* w klasie *CountryBean* (Rys. 3.4).

	TINYINT	SMALLINT	INTEGER	BIGINT	REAL	FLOAT	DOUBLE	DECIMAL	NUMERIC	BIT	CHAR	VARCHAR	LONGVARCHAR	BINARY	VARBINARY	LONGVARBINARY	DATE	TIME	TIMESTAMP	CLOB	BLOB	ARRAY	REF	STRUCT	JAVA OBJECT
getBytes	X	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x												
getShort	x	X	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x												
getInt	x	x	X	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x												
getLong	x	x	x	X	x	x	x	x	x	x	x	x	x												
getFloat	x	x	x	x	X	x	x	x	x	x	x	x	x												
getDouble	x	x	x	x	x	X	X	x	x	x	x	x	x												
getBigDecimal	x	x	x	x	x	x	x	X	X	x	x	x	x												
getBoolean	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x												
getString	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	X	x	x	x	x	x	x							
getBytes														X	X	x									
getDate											x	x	x				X	x							
getTime											x	x	x					X	x						
getTimestamp											x	x	x				x	x	X						
getAsciiStream											x	x	X	x	x	x									
getUnicodeStream											x	x	X	x	x	x									
getBinaryStream														x	x	X									
getClob																				X					
getBlob																					X				
getArray																						X			
getRef																							X		
getCharacterStream											x	x	X	x	x	x									
getObject	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	X

Rys. 3.2. Metody do konwersji typów SQL na typy języka Java (*ResultSet.getXXX*) [12]
<http://info.ee.pw.edu.pl/Java/1.4.2/docs/guide/jdbc/getstart/mapping.html>

Rys. 3.3. Wynik działania serwletu *ListServlet*Rys. 3.4. Definicja klasy modelu *CountryBean*

Korzystając z klasy *CountryBean* oraz mechanizmu sesji, zmodyfikuj serwlet *ListServlet* tak, aby przekazywał dane o krajach (w obiekcie sesji) do strony widoku *countryList.jsp*. W sesji, pod kluczem "list" zapisz listę *ArrayList* zawierającą obiekty typu *CountryBean*. W serwlecie pozostaw tylko instrukcje konieczne do pracy z bazą danych i obiektem sesji. Samym wyświetlaniem listy krajów z obiektu sesji zajmie się już strona widoku *JSP*.

W serwlecie **nie twórz** już i nie korzystaj z obiektu **out**, nie potrzebny jest też cały blok **try-catch**, który w zadaniu 3.2 wykorzystywano do tworzenia treści odpowiedzi):

```
HttpSession session=request.getSession(true);
CountryBean country;
ArrayList<CountryBean> list=new ArrayList<CountryBean>();
while (rs.next()) {
    country = new CountryBean();
    //pobierz dane z odpowiedniej kolumny
    //przypisz je do właściwości obiektu CountryBean
    country.setName(rs.getString("name"));
    // ...
    list.add(country);
}
session.setAttribute("list", list);
```

Następnie w serwlecie dodaj przekierowanie do strony *JSP*:

```
response.sendRedirect("countryList.jsp");
```

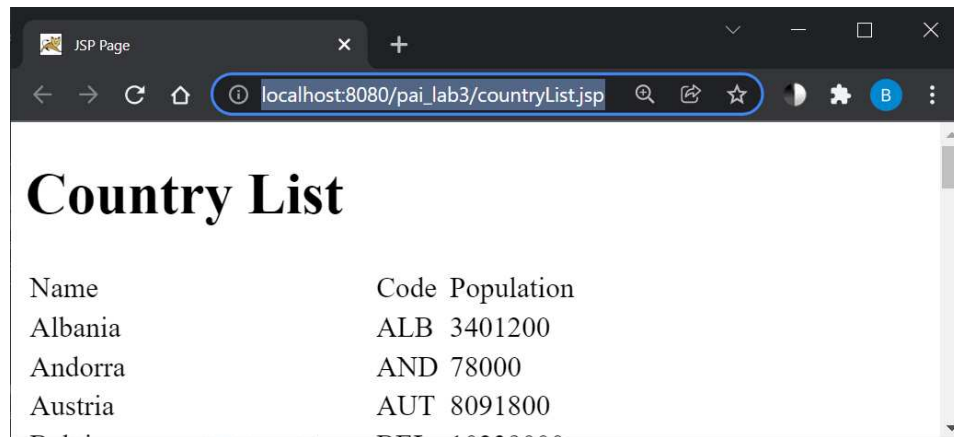
Do projektu dodaj nową stronę widoku **countryList.jsp** oraz wyświetl tam dane pobrane z obiektu sesji (Rys. 3.5):

```
<% ArrayList<CountryBean> list =
    (ArrayList<CountryBean>)session.getAttribute("list");
%>
```

Do wyświetlenia danych na stronie *JSP* skorzystaj z pętli:

```
for(CountryBean country:list){}
```

Uruchom ponownie **ListServlet** (Rys. 3.5) i zwróć uwagę na adres *URL*, który jest widoczny w przeglądarce po jego uruchomieniu (porównaj z adresem z rysunku 3.3).

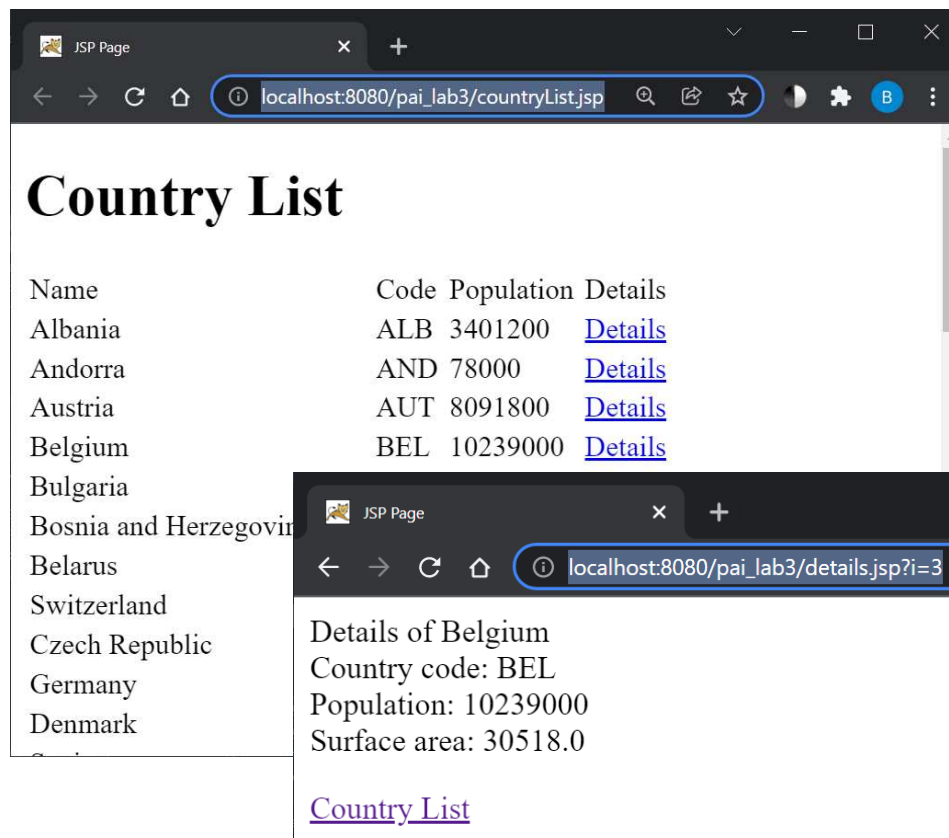

Rys. 3.5. Widok wygenerowany przez stronę *countryList.jsp* po uruchomieniu serletu *ListServlet*

W zmodyfikowanej aplikacji, serwlet zajmuje się logiką operacji na danych a strona *JSP* wyświetla przygotowane przez serwlet dane, korzystając z modelu *CountryBean*.

Zadanie 3.4. Identyfikator obiektu w adresie *URL*

Zmodyfikuj stronę *JSP* tak, aby obok każdego kraju wyświetlane było hiperłącze prowadzące do szczegółowych informacji o wybranym państwie (Rys. 3.6). W hiperłączu wskaż plik, do którego ma nastąpić przekierowanie, łącznie z przekazaniem *indeksu* wybranego państwa z listy (*list.indexOf(country)*) jako parametru do nowej strony *details.jsp*. Na stronie *details.jsp* wyświetl pełniejsze informacje o wybranym kraju (*list.get(indeks)*). Do strony *details.jsp* dodaj także link prowadzący z powrotem do listy krajów (Rys. 3.6).

Rys. 3.6. Lista krajów europejskich z tabeli *Country* wyświetlona przez stronę *countryList.jsp*